

*Bigarren Lehendakariordea eta Ekonomia, Lan eta Enplegu Sailburua
Vicepresidente Segundo y Consejero de Economía, Trabajo y Empleo*

**BIGARREN LEHENDAKARIORDE ETA EKONOMIA, LAN ETA ENPLEGU SAILBURUAREN
AGINDUA, ERAKUNDEEN PARTE-HARTZEARI ETA GIZARTE-ELKARRIZKETARI BURUZKO
EUSKAL LEGEAREN AURREPROIEKTUA EGITEKO AURRETIAZKO KONTSULTA PUBLIKOA
EGITEKO DENA.**

Eusko Jaurlaritzaren XIII. Legegintzaldirako konpromisoen II. ardatzean (hazkunde- eta ongizate-eredua) 61. Konpromisoa dago. Konpromiso horren bidez bidez, erabaki da gizarte-elkarrizketan aurrera egiten jarraitzea eta negoziatio kolektiboa sustatzea, kalitatezko enplegua lortzeko; *eta konpromiso horren barruan, 2. ekimena sartu zen, zeinaren bidez Eusko Jaurlaritzak konpromisoa hartu zuen Erakundeen Parte-hartzearen Lege bat bultzatzeko. Lege horrek sindikatuen eta enpresaburuaren erakundeen parte-hartzearen esparru juridikoa ezarriko du, erakunde horiek gure gizartean duten garrantzirik abiatuta, baita herritarren ongizatearekin batera garapen ekonomiko eta sozialari egiten dioten ekarpen nabarmenetik ere.*

2026ko apirilaren 14an, Euskadiko Elkarrizketa Sozialerako Mahaiak Etorbizuneko Erakundeen Parte-hartzearen eta Gizarte Elkarrizketaren Euskal Legearen Oinarri buruzko Akordioa sinatu zuen. Akordio horretan, arau hori egiteko oinarri izan behar duten printzipioak, helburuak eta egiturazko elementuak ezartzen dira; eta, aitortzen dira bere balio instituzional erantsia eta Euskal Autonomia Erkidegoko parte-hartze instituzionalaren eta kontzertazio sozialaren eredia antolatze duen funtzioa.

Akordio horren arabera, Etorbizuneko Parte-hartze instituzionalaren eta Elkarrizketa Sozialaren Euskal Legearen helburua da esparru komun, egonkor eta koherente bat eratzea, eragile sozialen parte-hartze instituzionala gauzatzeko eta hiruko elkarrizketa soziala instituzionalizatzeko; hórrela, izaera sozioekonomikoko eta laneko politika publikoen diseinuan, aplikazioan, jarraipenean eta ebaluazioan duten zeregina indartuz.

Oinarri horiek garatzeko, eta Eusko Jaurlaritzari esleitutako eskumenak baliatuz, Ekonomia, Lan eta Enplegu Saila Erakundeen Parte-hartze instituzionalaren eta Elkarrizketa sozialaren Euskal Legearen Aurreproiektu bat lantzen ari da.

Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 133.1 artikuluan eta Xedapen Orokorrek Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legearen 11. Artikuluan xedatutakoaren arabera; bidezkoa da, arau-testuen proposamenak idatzi aurretik, herritarrei aurretiazko kontsultaren izapidea egitea, herritarrek gizartean duten iritzia kontsulta publikoan jasotzeko.

Kontsultak honako alderdi hauek aipatu behar ditu:

- a) Ekimenaren bidez konpondu nahi diren arazoak.
- b) Araua onartzeko beharra eta aukera.
- c) Arauaren helburuak
- d) Arautzaileak eta ez-arautzaileak izan daitezkeen irtenbide alternatiboak.

Horregatik, arau-xedapena egin aurretik kontsulta egiteko izapidea bete nahi da, herritarrek eta eragindako gainerako eragileek parte hartzeko eta aruari ekarpenak egiteko aukera izan dezaten, eragindako sektoreen artean ahalik eta parte-hartze eta adostasun handiena lortzeko.

Horregatik guztiagatik, kontsulta hau irekita dago etorkizuneko araudi horren eraginpean egon daitezkeen erakunde publiko eta pertsona fisiko guztiei, bai eta erakunde, entitate edo elkarteei ere, eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren web-atarian argitaratuko da.

Hamabost egun balioduneko epea ezartzen da eragindako erakundeek, herritarrek eta haien erakundeek egoki iritzitako iradokizun edo ohar guztiak aurkez ditzaten. Kontsulta publikoko izapide hori da, beraz, une honetan aurreikusitako lege-eskema jarraituz egiten dena (une honetan formaren ordena). Gainera, arau-proiektua egin aurretik egiten da, eta Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legearen 11. artikulua arautzen duen hastapen-fasearen barruan.

Ekonomia, Lan eta Enplegu Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen azaroaren 5eko 323/2024 Dekretuak esleitutako eskumenen arabera, honako hau

EBAZTEN DUT

Lehenengoa.- Herritarrentzako aurretiazko kontsulta-izapidea egitea, Parte-hartze Instituzionalari eta Elkarrizketa Sozialari buruzko Legea prestatu aurretik.

Bigarrena.- Herritarrek, hala nahi izanez gero, hamabost egun balioduneko epean helarazi ahal izango dute ebazpen honen eranskinean planteatutako alderdiei buruzko iritzia, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoaren iragarki-taulan argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera.

Vitoria-Gasteizen, sinadura elektronikoaren datan.

MIGUEL TORRES LORENZO

Bigarren lehendakariorde eta Ekonomia, Lan eta Enpleguko sailburua

AGINDUAREN ERANSKINA

<p>Ekimenaren bidez konpondu nahi diren arazoak</p>	<p>Gaur egun, Euskadin ez dago gizarte-eragileek erakunde publikoetan duten parte-hartze instituzionala arautzen duen esparru arau emaille orokor, koherente eta sistematikorik. Parte-hartze hori progresiboki garatu da, baina modu lausoan eta arau komunik gabe, hainbat organotan sindikatuen eta enpresa-erakundeen bertaratzea izan da. Egoera horrek desberdintasunak sortzeaz gain, eragiten du argi ez egotea zein erakundek eta zer baldintzatan har dezaketen parte, eta parte-hartze horren eskubideei, prozedurei eta irismenari buruzko arau erkideen gabezia dakar. Horrek guztiak mugatu egiten du elkarrizketa sozialak kalitate demokratikoa hobetzeko tresna gisa duen ahalmena, eta zaildu egiten du herritarrek parte-hartze prozesu horiek modu gardenean ezagutzea eta ebaluatzea.</p>
<p>Araua onartzeko beharra eta aukera</p>	<p>Ekimenak lehendik dagoen errealitate bat ordenatzeko eta sistematizatzeko beharrari erantzuten dio, eta segurtasun juridikoa, koherentzia eta egonkortasun handiagoa ematen dio. Era berean, erakunde publikoen kalitate demokratikoa indartzeko aukera gisa planteatzen da, eta gizarte-eragileek politika publikoak egiteko prozesuan parte hartzeko mekanismo argi eta egonkorak ezartzen ditu.</p> <p>Batetik, europako eta nazioarteko testuinguruak, zeinak elkarrizketa soziala bultzatzen duen gobernantza publikoaren funtsezko elementu gisa; eta bestetik, Euskadiko esperientziak —bereziki Elkarrizketa Sozialaren Mahaiaren bidez—, agerian uzten dute komeni dela lege-mailako arau bat izatea, prozesu horien jarraitutasuna eta gardentasuna bermatzeko.</p>

<p>Arauaren helburuak</p>	<p>Helburu Nagusia da erakundeen parte-hartzea eta elkarrizketa soziala arautuko dituen esparru komun bat ezartzea, eta politika publikoen definizioan eta prozesu demokratikoen hobekuntzan duten zeregina indartzea. Arauak, sindikatuen eta enpresa-erakundeen parte-hartze egituratuagoa, gardenagoa eta eraginkorragoa bermatu nahi du, interes ekonomiko eta sozialen defentsan duten ordezkartza-funtzioa aitortuz. Helburu zehatzen artean honakoak daude: legitimazioa duten subjektuak eta ordezkartza-irizpideak definitzea; eskubideak, betebeharrak eta prozedura argiak ezartzea; hiru alderdiko elkarrizketa soziala instituzionalizatzea; funtzionamendurako baliabide nahikoak bermatzea; eta kohesio sozialari zein gobernantza parte-hartzaile eta demokratikoago bati lagunduko dion eredia sendotzea.</p>
<p>Arautzaileak eta ez-arautzaileak izan daitezkeen irtenbide alternatiboak.</p>	<p>Proposatutako ekimenari dagokionez, lege-mailako arau bat onartzeko aukera desberdinak har daitezke kontuan. Aukera ez-arautzaileen artean, egungo egoerari eutsi behar zaio, sindikatu- eta enpresa-erakundeek arau sektorialen, akordio espezifikoaren edo antolamendu-erabakien bidez sortutako elkarrizketa sozialeko organo eta guneetan duten parte-hartzean oinarrituta, esparru komun orokorrik ezarri gabe. Era berean, parte-hartze horren alderdi jakin batzuk antolatzea. arau-emaileak ez diren tresnak hartu ahal izango dira, hala nola akordioak, protokoloak edo barne-jarraibideak. Aukera arautzaileen artean, erregulazio partzial edo sektoriala hauta liteke, maila apalagoko xedapenen bidez edo indarrean dauden arauak aldatuta, eta haien irismena eremu material edo partaidetza-organoko jakin batzuetara mugatu.</p>

	<p>Aukera posible horiek aurretiaz aztertu ondoren, ikusten da aukera egokia izan litekeela lege-mailako arau bat onartzea parte-hartze instituzionalaren eta elkarrizketa sozialaren esparru komun, sistematiko eta egonkor bat ezartzeko. Hala ere, aurretiazko kontsultaren izapidearen helburua da, hain zuzen ere, ekarpenak biltzea, hasierako balorazio hori kontrastatu eta, hala badagokio, irtenbide alternatiboak edo osagarriak baloratu ahal izateko.</p>
--	--